

Данило Вуксановић и Наташа Гвозденовић

МРАК ЈЕ МЕСТО ИЗ КОГА СЕ РАЂА СВЕЛОСТ

Данило Вуксановић је рођен 29. децембра 1973. године у Сомбору. Дипломирао је 1998. на Академији ликовних уметности у Новом Саду, смер графика. Магистрирао је на истој Академији, смер цртање 2005. године. Члан је међународног музејског комитета (ICOM), УЛУВ-а и УЛУС-а. Самостално излагао 48 пута у земљи и иностранству (САД, Италија, Мађарска). Соња Јанков објавила је монографију *Хроносјекцији* Данила Вуксановића у издању Завода за културу Војводине, 2014. године. Објавио је књиге *Дуали* (2007), *Ејизода* (2008) *Пресек* (2014) и *Дијафрагменти* – ликовна хроника 2008–2018 (2019). Пише ликовну критику. Запослен је у Галерији Матице српске као виши конзерватор-рестауратор, где је уредник едиције изложби *Традиција и савремено стваралаштво*.

За Поља разговарамо о његовој докторској изложби *Матрица. Монологија Данила Вуксановића* која је реализована у Галерији Матице српске. Разговарамо о изложби која се никад не завршава као ни сан о њој.

Наташа Гвозденовић: *Ваша докјорска изложба Матрица. Монологија Данила Вуксановића инјирисана је збирком клишеа Галерије Матице српске. У Галерији Матице српске јокренули сје јројрам Традиција и савремено стваралаштво. У јом конјексју како бисје јоворили о Вашем односу јрема јрошлости? Из јрошлости, јо мом ојажању, у свом стваралашјву јуно и јродукјивно црјише.*

Данило Вуксановић: Докторска изложба *Матрица. Монологија Данила Вуксановића* савременим уметничким средствима покушава да преиспита и превреднује недовољно познату збирку клишеа (016) који се чувају у Галерији Матице српске у посебно сачињеном орману. Орман је заправо главни јунак изложбе, из њега све произилази. Претражујући га, вршио сам одабир мени најзанимљивијих слика/представа. Тако су слике још једном измениле медиј у коме се појављују и остварују. Из истог разлога смо и покренули едицију изложби *Традиција и савремено стваралаштво* 2014. године, како бисмо, као најстарији српски музеј, били у неопходном дослуху са актуелним дешавањима у савременој уметности. Желели смо да уметницима понудимо контекст за истраживање, оквир који не би требало да их спутава. Галерија Матице српске поседује око 9000 уметничких предмета. Из тог изобиља може се родити ново уметничко дело. У мом стваралаштву прошлост је извориште, наслеђе које сам дужан да одржавам. Понајбоље га могу сачувати само ако сегменте прошлости ишчитам савременим медијским језиком и уметничким говорима који помажу да боље разумемо оно што ће нам се десити у будућности. У орману за клише налазе се фиоке, а оне су, знамо, темељ људског духа. У њима су похрањене прошлост, садашњост и будућност. У мојој визури су сва времена смешана и ниједном од њих не дајем предност.

Н. Г.: *Изложба је веома конјлексна, јодољена је у више целина и функционисе на неколико јланова у конјакју са јосејиоцем. Како бисје јредсјавили концейји изложбе?*

Д. В.: Изложба *Матрица. Монолија* замишљена је као поставка на неколико различитих нивоа. То су пре свега односи уметничког рада и предмета у музеју, наратив традицијских симбола у савременом тренутку, знамените личности, и нарочито, симболи који све заокружују. Кретање идеја кроз оквире симболичких платформи постоји како би, у зависности од припремљености самог посетиоца изложбе, отворило сасвим нови комуникацијски садржај. Концепт изложбе је вишезначан и полази од моје везаности за музеј у коме радим близу двадесет година. Сваки део изложбеног простора Галерије Матице српске изискивао је одређене слике, теме и мотиве. Ритам поставке је динамизован видео-анимацијом, текстовима који нису у искључивој функцији тумачења урађеног већ сасвим обрнуто – текстови су самостални део рада/наратива. С друге стране, ликовност је померена у други план и налази се у служби главног мотива, клишеа/матрице као место порекла и настанка визуелне представе. Ликовни третман је заправо визуелизација сећања на предмет. Често, карактер графичке плоче постаје важнији од самог мотива који се на њему налази. Утисак приликом посматрања матрице јесте тежња да се предмети из музеја поставе у исту равн. У музеју не постоје дела вреднија једна од других. Постоји само мисао о томе како да им се продужи трајање. Трају ако доспевају до публице.

Н. Г.: У Речи унапред у *кашалоу* изложбе *ујравница Галерије Матице српске Тијана Палковљевић Бујарски* каже: „Као централни експонат изложбе Вукановић је изабрао клише цртежа Уроша Предића, настао као илустрација за новојодушну честитику за *наш*ујајућу 1900. годину. На њему *карикатурално приказан Лаза Костић* *вешто жонглира лоптицама* у којима су на француском по *словоима исписане речи*: јавно мњење. *Тај мотив жонглера заправо је персонификација самог Данила који деценијама континуирано *баршта/хармонизује своја бројна одређења и страси* и *тако ствара јединствену слику у окрећу.* *Шта бисте рекли о хармонизовању Ваших одређења, штачније страси?*“*

Д. В.: Приказ нашег чувеног песника у чину жонглирања на карикатури Уроша Предића наговештава долазак ХХ века, а са њим, и данас, у ХХI веку присутну кулминација доминације дискурса јавности. Колико је важно сналазити се у таласима информација које нас тако лако могу однети далеко од сопствене личности свесни су и они који се не баве јавним послом. Посао јавних личности је управо такав, издвојен у вишеструком идентитету који се кроз јавни дискурс изграђује. Поред Лазе Костића, Предић је на француском дописао стихове: „О какво уживање за јунаке, играти се ништицама! То је обележје генија да је увек – ништар!“ У мултитасковању се проналазе квалитети отпорности у савременом добу. Колико је то опасно по „стручњака“, друго је питање. Моје страсти никад нису биле само на једној страни. Оно што ме плаши јесте чињеница да се све више шире страсти које ме обузимају, а страсти, признаћете није баш могуће хармонизовати. Једино што је данас за уметника важно јесте да успе да се изрази, без обзира на медиј и простор у коме делује. Учим посматрајући сопствени немир и након обављеног посла добијам импулс који ме гони да даље радим. Круг за кругом изложба за изложбом, текст за текстом. У матрици креативних слутњи и изазова.

Н. Г.: *Изложба Матрица. Монологија је изврсно комуницирала са јубликом. Како бисте љоворили о односу дела и јублике ако као оквир узмемо саму изложбу или шире сџм музеј?*

Д. В.: Пратећи програм изложбе *Мајрица. Монолојја* осмишљен је заједно са управницом Галерије Матице српске др Тијаном Паљковљевић Бугарски и Луком Кулићем у циљу проширивања дијалога са публиком. Кроз музејске разговоре и дебате (радионица штампања са увећаног печата логоа изложбе), представљање каталога уз предавања студентима Академији уметности/историје уметности, у времену од преко пет месеци колико је изложба била постављена, отворена су бројна питања везана за судбину музеја данас. Шта значи бити запослен у музеју и бити савремени уметник истовремено? Колико је актуелна фама о музејској тајни? Како можемо измерити „богатство“ сакупљено унутар једног музеја? Да ли је могуће описати границе међу временима присутним у музејским наративима и поставкама? Само су нека од питања о којима је било речи.

Н. Г.: *Ваш однос љрема љојмовима Мајрице (у овом случају назива изложбе) и Мајице (у овом случају инстиијуције унућар које је изложба осћварена) и самом односу ља два љојма љо Вашим асоцијацијама.*

Д. В.: Називом изложбе хтео сам да кажем да не постоји приватно и јавно, лично и пословно, нарочито у уметничком деловању. Бирокупатизација живота у сваком домену ипак није апсолутно спроведена. Постоји само матрица која се с временом понавља упркос трендовима. Она је присутна у свакој области људског деловања. Попут уробороса који прождире сопствени реп у цикличном обнављању баш као што је на логоу изложбе *Мајрица. Монолојја*. Матица и Матрица су синоними за заједнички архетипски основ који се налази у сваком од нас. На симболичком нивоу, орман за клишеа који више нема функцију може бити анахрона музејска потреба за повратком у „материцу“ базе података/слика изгубљеног музеја. Питање је шта од нас слике захтевају и колико ми себе у њима видимо из дана у дан?

Н. Г.: *Који су најсћарији моћиви који су одредили да сликарсћиво буде Ваш љозив?*

Д. В.: Можда тренуци када сам у више десетина наврата прецртавао слику Ференца Ајзенхута, знамениту и на нашим просторима највећу слику (7 x 4 м) „Битку код Сенте“. Прво сам то чинио по разгледници, да би ме мало касније, мој отац, књижевник Миро Вуксановић, када је видео колико сам везан за поменућу слику, повео на састанак у салу сомборске Жупаније како бих слику прецртавао уживо. Тада нисам знао шта је позив, а ни мотив. Природно сам ишао ка својим страстима. Масовне композиције су енергетско-визуелни чворови којима се увек радо враћам. Они реферишу на нашу свакодневицу. Потом су испред мене искрсле Црвене крњојелске греде, ликови урбаних дегенерација, архитектуре новосадских дописаних урушавања и даље, све до Матрице у монологији уметничке мисли.

Н. Г.: *Како је љородица љегала на Ваш избор и љоћлед на друшћиво?*

Д. В.: Породица је заслужна за мој уметнички избор и из ње сам формирао свој поглед на друштво. Тај поглед се стално мења у зависности од околности. Данашњица

није зашећерена прича о идеалима и срећној породици. Савремено доба је поприште у коме има све мање љубави. Свет је отуђено игралиште са превише себичних играча. Сентимент је једино могуће одржати у породичним оквирима. Верујем у истински проживљене тренутке љубави. За мене веровање је и сећање. Ипак, као и на породицу, и на савремено друштво гледам изразито добронамерно без обзира на мањкавости које га одликују. Желим да препознам добро у свему чак и када га не видим. Мрак је место из кога се рађа светлост!

Н. Г.: *На који начин изложба Матрица. Монологија мења Ваш будући рад, а у чему га утврђује?*

Д. В.: Изложба *Матрица. Монологија* затвара један битан период мојег стваралаштва. После ње тешко је учинити корак даље а да се не понови већ учињено. Свестан сам да ћу у већини будућих радова само дописивати матрице и монологије у резимеима недокончених размишљања. А можда драстично изменим сопствени арт стејтмент, ко зна? У томе се налази драг уметничког посла. Да покушамо да пребродимо досадни манир. Ако себи задајемо нове теме ми не одступамо од себе већ то чинимо зарад доприноса (ако га има) који ће други после нас, ишчитавати. Никад неокончан уметнички задатак се наставља. Из себе самога живимо увек наново свесни сопствене несавршености. Има ли ишта лепше?

Н. Г.: *Коме бисте се посебно захвалили за насћанак изложбе?*

Д. В.: Посебно сам захвалан управници Галерије Матице српске др Тијани Палковљевић Бугарски, колеги Луки Кулићу, Ратомиру Кулићу који ме упутио на орман за клишее, свом ментору професору Академије уметности у Новом Саду и графичару Зорану Тодовићу, колегама Дарку Деспотовићу и Маријети Сидовски, Срђану Радаковићу аутору анимације и Горану Трајкоском из Северне Македоније на јединственој музици. Хвала свима запосленим у Галерији Матице српске што сам у простору некадашње Продуктне берзе остварио свој сан. И што је најбоље – тај сан још није прекинут.

Наравно, за двадесет пет година уметничког рада могу да захвалим најближим и вољеним, мајци Милани, оцу Миру, теткама Кеки и Коси, стрицу Драгу, сестри Јелени, супрузи Данијели и ћерки Симони која ме пре него што сам изложбу затворио, иронично упитала: „Није ваљда тата да ти изложба још траје?“

Изложба се никад не затвара баш као и сан о њој. У бесконачном понављању што чини мој живот смисленим.